

УДК 343.98

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-1834/2024-10.1>**Бідняк В.А.**кандидат юридичних наук,
докторант кафедри кримінального процесу
*Дніпровський державний університет внутрішніх справ***Bidniak Valentin***Dnipro State University of Internal Affairs***ОБСТАВИНИ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВНЕСЕННЯМ НЕПРАВДИВИХ ВІДОМОСТЕЙ
ДО ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я****CIRCUMSTANCES TO BE ESTABLISHED DURING THE
INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENCES RELATED TO
ENTERING FALSE INFORMATION INTO THE ELECTRONIC
HEALTHCARE SYSTEM**

У науковій статті досліджено обставини, що підлягають встановленню під час планування та організації розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із внесенням неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я щодо наданих медичних послуг. Констатовано, що сучасні реформаційні процеси в галузі охорони здоров'я суттєво відображаються на доказуванні кримінальних правопорушень. Проаналізовано наукові підходи до з'ясування обставин, що підлягають встановленню, з точки зору кримінально-правову, кримінально-процесуальну та криміналістичну природу. Розглянуто загальноприйняті класифікації обставин, що підлягають встановленню за кримінальними правопорушеннями, виокремлено такі, що підлягають встановленню за фактами внесення неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я, зокрема, відомості про медичну інформаційну систему, якою користується медичний заклад; про особу працівника медичного закладу, який має повноваження на внесення відомостей до електронної системи охорони здоров'я (рівень особистого доступу (адміністратор, користувач); обсяги медичних послуг тощо. Акцентовано на необхідності встановлення суми збитків, спричинених Національній службі охорони здоров'я України. Надано рекомендації щодо алгоритмів проведення певних процесуальних дій задля встановлення обставин кримінального правопорушення.

Ключові слова: кримінальне правопорушення, кримінальне провадження, досудове розслідування, охорона здоров'я, електронна медична інформаційна система, обставини, що підлягають встановленню.

The scientific study identifies the circumstances to be established in the course of planning and organizing the investigation of criminal offences related to entering false information into the electronic healthcare system regarding the medical services provided. It is stated that modern reform processes in the healthcare sector have a significant impact on the proof of criminal offences. The author analyses scientific approaches to clarifying the circumstances to be established from the perspective of criminal law, criminal procedure and forensic nature. The generally accepted classifications of circumstances to be established in criminal offences include those to be determined on the facts of entering false information into the electronic healthcare system, in particular, the identity of the employee of a medical institution who has the authority to input information into the electronic healthcare system (level of personal access (administrator, user); his/her relationship with the management

of the institution and other employees; information about the medical information system used by the healthcare facility. The problems of identifying the person whose information is entered into the electronic healthcare system of Ukraine are emphasized. The author provides the circumstances in the case of qualification under Article 191 of the Criminal Code of Ukraine, in particular, the author emphasizes the need to establish the mechanism of misappropriation of funds received from the NHSU to the accounts of a medical institution, the amount of damage caused to the National Health Service of Ukraine, the amount of funds encroached upon by offenders, the facts of violation of the law, etc. The article provides recommendations on algorithms for conducting certain procedural actions to establish the circumstances of a criminal offence.

Keywords: criminal offence, criminal proceedings, pre-trial investigation, healthcare, electronic medical information system, circumstances to be established.

Постановка проблеми. Цифровізація галузі охорони здоров'я суттєво змінила медичну систему, а використання електронної медичної інформаційної системи «eHealth», надало змогу автоматизувати роботу суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я, створювати, переглядати, обмінюватися інформацією в електронній формі, зокрема з центральною базою даних [4]. Вирішення таких технічних завдань потребує значної щорічної державної підтримки. Так, видатки на охорону здоров'я у 2024 році загалом склали 239 млрд грн, що на 31 млрд більше, ніж минулого року. Крім того, держава продовжить розвиток цифрових інструментів. Так, запроваджено електронний каталог, через який медичні заклади купують ліки та медичні вироби, найближчим часом, планується запуск електронного кабінету пацієнта тощо. [14]. Водночас, в силу своєї новизни, в процесі функціонування електронної системи охорони здоров'я України (ЕСОЗ) виявляються прогалини та недосконалості, що нерідко призводять до її використання правопорушниками в протиправних цілях та спричиняють тяжкі наслідки охоронюваним законом державним інтересам.

Наразі, за даними Офісу Генерального прокурора щодо кримінальних правопорушень, вчинених у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, тільки за січень–жовтень 2024 р. обліковано 3141, з них направлено до суду – 1878; з обвинувальним актом, у т.ч. з угодою – 1869 [11]. Такий низький показник розслідування кримінальних правопорушень потребує онов-

леної методики, складовою частиною якої є висвітлення обставин, що підлягають встановленню.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні основи методики розслідування економічних кримінальних правопорушень були предметом наукових досліджень: В.І. Василичука, А.Ф. Волобуєва, Г.А. Матусовського, О.В. Пчеліної, Р.Л. Степанюка, С.С. Чернявського, П.В. Цимбала, Б. В. Щура та ін. Вчені розглядали оперативно-розшукові, процесуальні та криміналістичні аспекти в окресленому напрямі та зробили вагомий внесок в розвиток науки та практики. В умовах сьогодення наукові дослідження зосереджені на дослідженні медичної сфери, сучасних досягненнях науки і техніки, а також на боротьбі з протиправністю під час дії особливих правових станів, серед яких Ю.І. Харкевич, який досліджував криміналістичну методику розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із державним фінансуванням галузі охорони здоров'я в умовах пандемії [17]; С.Ю. Хамініч досліджує ключові аспекти та сучасні виклики, що впливають на економічну безпеку держав в умовах глобалізації та міжнародної ситуації [16], Н.Є. Філіпенко та С.Ю. Лукашевич привертають увагу до інформаційних методик дослідження кримінальних правопорушень, вчинених з використанням технологій штучного інтелекту [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Наразі бракує ґрунтовних вітчизняних досліджень щодо функціонування електронної медичної інформа-

ційної системи в Україні задля ефективної протидії протиправній діяльності в галузі охорони здоров'я. Зазначене потребує додаткових наукових розробок, що й зумовлює актуальність обраної тематики.

Постановка завдання – провести комплексне дослідження обставин, що підлягають встановленню на початковому етапі досудового розслідування за фактами внесення неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я, виокремити проблемні аспекти та запропонувати шляхи їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. В теорії криміналістики на початковому етапі досудового розслідування, перш ніж розглядати проблему засобів, прийомів і методів розслідування, слід визначити коло розв'язуваних завдань й обставин, що підлягають встановленню [6, с. 66]. Зміст і обсяг обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, хоча і регламентовані Кримінальним процесуальним законом, все ж таки залишаються дискусійним питанням серед науковців і практиків. Частиною 2 ст. 91 УПК України регламентовано «доказування полягає у збиранні, перевірці та оцінці доказів з метою встановлення обставин, що мають значення для кримінального провадження» [8], що надає право уповноваженій особі розширити перелік, зазначений в частині першій даної статті.

Вчені зауважують що формування обставин, що підлягають встановленню, зумовлено трьома чинниками: предметом доказування, кримінально-правовою та криміналістичною характеристиками певного кримінального правопорушення [1].

Отже, у кримінальних провадженнях за фактами, пов'язаними із внесення неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я щодо надання медичних послуг пацієнтам, протиправні діяння зазвичай містять ознаки кримінальних правопорушень, передбачених статтями 182 КК України; 190 КК України; 362 КК України, 366 КК України, 364 КК України або їх сукупності. Якщо ж протиправні діяння містять

ознаки ст. 191 КК України «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», уповноважені особі важливо встановити що саме відбулось – привласнення, розтрата чи заволодіння. І хоча автори науково-практичного коментаря до КК України [10] пропонують ґрунтовні роз'яснення з цього приводу, судово-слідча практика показує, що нерідко діяння варто кваліфікувати як заволодіння (наприклад, коли гроші поступили на рахунок комунального підприємства, а лише потім, їх частина була привласнена).

Питання постало настільки гостро, що Пленум Верховного Суду України від 06.11.2009 № 10 надав наступні роз'яснення. Предметом привласнення та розтрата є лише те чуже майно, яке було ввірене винній особі чи перебувало в її законному віданні, тобто таке майно, що знаходилося в неї на законних підставах і стосовно якого вона здійснювала повноваження щодо розпорядження, управління, доставки використання або зберігання тощо. При привласненні ці повноваження використовуються для оборонення винною особою майна на свою користь, а при розтраті – на користь інших осіб, зокрема це може бути відчуження майна іншим особам для споживання, як подарунок чи товар, в обмін на інше майно тощо. Заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем полягає в незаконному обороненні чужого майна на свою користь або на користь інших осіб з використанням службовою особою свого службового становища всупереч інтересам служби [12].

Водночас, оперативно-слідча практика показує, що обставини, що підлягають встановленню, не обмежуються тільки кримінально-правовими аспектами і охоплюють більш широкий спектр відомостей, що підлягають встановленню. Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін. справедливо зазначають, що під час формування криміналістичної методики розслідування кримінальних правопорушень обставини набувають вагомого значення і дають змогу більш цілеспрямовано та з меншими витра-

тами зусиль та часу визначити коло інформації, що підлягає встановленню, вивчити необхідні матеріали, оцінивши їх законність та достатність з метою визначення напрямів подальшого пошуку та прийняття процесуальних рішень на окремих етапах кримінального провадження [2].

Під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності О.В. Пчеліна вважає, що з'ясуванню підлягають наскрізні та диференційовані обставини. До першої групи вчена відносить: 1) вид і характер предмету кримінального правопорушення, в тому числі його походження; 2) час, місце та обстановка вчинення злочину; 3) способи вчинення кримінального правопорушення; 4) обумовленість протиправних діянь положенням службової особи; 5) сліди кримінального правопорушення; 6) відомості про особу підозрюваного; 7) форма вини, мета та мотиви; 8) наявність наміру та можливостей вчинення діянь, спрямованих на протидію розслідуванню злочинів, або ж факт (-и) вжиття вказаних заходів; 9) наявність в особи підозрюваного засобів, необхідних і достатніх для відшкодування завданих збитків і процесуальних витрат; 10) обставини, що впливають на обрання виду та міри покарання або є підставою для закриття кримінального провадження; 11) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання. Друга група (диференційовані обставини) з'ясовуються під час розслідування окремих злочинів у сфері службової діяльності та доповнюють перелік наскрізних обставин [13, с. 289].

В кримінальних провадженнях за ст. 191 КК України, 368 КК України, 369 КК України, Ю. С. Доліновський виокремлює такі обставини, що підлягають доказуванню: чи було незаконне вилучення бюджетних коштів; яку форму розкрадання обрав злочинець (привласнення, розтрата, заволодіння бюджетними коштами шляхом зловживання службовим становищем); який спосіб розкрадання застосовано; чи використовували і які саме підготовчі дії та дії щодо приховування злочину; коло осіб, що беруть участь

у розкраданнях бюджетних коштів; як розподілялися функції серед учасників розкрадання; чи вчинено розкрадання організованою групою тощо; які розміри викраденого та заподіяного збитку; чи є зв'язок розкрадання з іншими злочинами (даванням неправомірної вигоди, зловживанням службовим становищем, ухиленням від сплати податків тощо); чи був зв'язок розкрадачів із корупційними особами контролюючих і правоохоронних органів [5, с. 130].

Узагальненням матеріалів кримінальних проваджень за фактами, пов'язаними із внесенням неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я щодо надання медичних послуг пацієнтам, та опитуванням співробітників правоохоронних органів нами було з'ясовано, що окрім вищезазначених, встановленню підлягають і такі обставини:

- особу (осіб) працівника медичного закладу, який має повноваження на внесення відомостей до ЕСОЗ (рівень особистого доступу (адміністратор, користувач); його відносини із керівництвом закладу та іншими працівниками. Відомості отримуються на запит або вимогу до медичної установи, проведенням тимчасового доступу, обшуків, допитів свідків, шляхом проведення НСРД;

- осіб, які фактично здійснюють внесення відомостей до ЕСОЗ використовуючи пароль та удосконалений електронний підпис (УЕП) або кваліфікований електронний підпис (КЕП) уповноважених працівників за їх вказівкою або за власною ініціативою. Встановлюється шляхом проведення НСРД, допитами свідків, вилученням електронних носіїв УЕП/КЕП, комп'ютерної техніки, проведенням технічної експертизи;

- наявність у працівників медичного закладу прямого умислу на внесення неправдивих відомостей до ЕСОЗ, на привласнення або заволодіння державних коштів отриманих від НСЗУ (особистий мотив, вимога керівництва тощо). Встановлюється шляхом проведення негласних слідчих (розшукових) дій, допитами свідків, аналізом вилученої документації, чорнових записів тощо;

– відомості про медичну інформаційну систему, якою користується медичний заклад. Встановлюється шляхом запиту до медичного закладу, допитами службових осіб медичного закладу, аналізом вилученої документації, аналізом руху коштів на рахунках медичного закладу тощо;

– наявність у медичного закладу технічних можливостей з надання медичної допомоги передбачених договором. Встановлюється шляхом отримання відомостей на запит до медичного закладу, проведення огляду приміщень та обладнання, тимчасовим доступом до документів, протягом проведення обшуків, в послідуєчому порівнянням із технічними вимогами, які наведено в вимогах у договорах з НСЗУ;

– осіб, відомості про яких внесено до ЕСОЗ (ПІБ, код ІНН, адреса, номер телефону). Наприклад, в матеріалах одного з кримінальних проваджень, шляхом співставлення відомостей ЕСОЗ, з відомостями за результатами перевірки за обліками Державного реєстру актів цивільного стану, відомостями наданими від ТОВ «ХЕЛСІ ЮА» та відомостями про підтвердження факту оплати НСЗУ на користь одного з комунальних підприємств міста Дніпра виокремлено наступні відомості про вигаданих пацієнтів: Пісюк Вікторія Павлівна, Пилюлькін Станіслав Іванович, Понт Вадим Сергійович, Пульт Микола Станіславович, Пустота Іван Григорович, Ромб Алла Іванівна, Русалка Ілона Іванівна, Робот Наталія Юріївна, Сісюнок Олексій Васильович, Салака Іван Миколайович, Селедка Татяна Іванівна, Сіськін Ельмір Станіславович, Скан Олена Іванівна, Скат Ігор Петрович, Снеговик Ольга Михайлівна, Ставрїда Наталія Іванівна, Солнце Петр Олександрович, Соль Андрій Анатолійович, Стакан Володимир Сергійович, Стул Сергій Іванович. Такі обставини встановлюються шляхом проведення тимчасового доступу до ЕСОЗ та до медичних інформаційних систем («Зі»; «Аптека 911»; «Медцентр+»; «МІА: Здоров'я»; «Електронна лікарня 2.0» тощо); проведенням обшуків або тимча-

сового доступу до медичної документації пацієнтів, яка складається та зберігається в медичному закладі; отриманням відомостей про осіб в органах державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, Державної міграційної служби України; Державної податкової служби України;

– обсяги медичних послуг, які фактично пацієнтам не надавалися у медичному закладі, але відомості про їх надання внесено до ЕСОЗ; кількість фактів внесень неправдивих відомостей за встановлений період часу. Так, правоохоронці повинні звернути увагу на кількість наданих послуг в обмежений за часом термін. Наприклад, в один день одному і тому ж пацієнту не можуть надаватись стаціонарна та амбулаторна послуги, послуги з проведення бронхоскопії, колоноскопії, цитоскопії тощо.

– тривалість часу, протягом якого відбувалися протиправні дії стосовно внесення фіктивних відомостей до ЕСОЗ. Встановлюються шляхом проведення тимчасового доступу до відомостей з ЕСОЗ та медичних інформаційних систем (МІС);

– встановлення суми спричинених НСЗУ збитків. Особливості полягають в тому, що в деяких випадках на час внесення фіктивних відомостей до ЕСОЗ про нібито надані медичні послуги пацієнту, сума коштів, яку буде сплачено від НСЗУ медичному закладу невідома, оскільки при розрахунку вартості деяких медичних послуг застосовується глобальна ставка, яка передбачає фіксовану суму оплати надавачам медичних послуг за визначений період, розраховану завчасно на основі прогнозованої кількості медичних послуг. Кількість наданих медичних послуг буде враховуватися в майбутньому при розрахунку тарифу на наступний період за пакетами: «Екстрена медична допомога»; «Хірургічні операції дорослим та дітям у стаціонарних умовах»; «Профілактика, діагностика, спостереження та лікування в амбулаторних умовах»; «Стоматологічна допомога дорослим та дітям»; «Готовність та забезпечення надання медичної допомоги населенню, яке перебуває на території, де ведуться бойові дії» та інші.

В попередніх роботах ми приділяли увагу розрахунку тарифів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, визначених низкою нормативно-правових актів [3; 9]. та пропонували шляхи вирішення цієї проблеми. Задля вирішення таких завдань організувати залучення спеціалістів Держаудитслужби для проведення процесуальних дій, проведення моніторинга працівниками НСЗУ, проведення судово-економічної експертизи тощо.

– механізм привласнення коштів, які отримано від НСЗУ на рахунки медичного закладу (встановлюється шляхом проведення НСРД, моніторингом публічних закупівель, проведення інвентаризації майна медичного закладу, моніторингом наявності фіктивно працевлаштованих працівників, аналізом законності нарахування заробітної плати, премій, інших виплат, аналізом вилученої документації, чорнових записів, допитами працівників, результатами проведення ревізії працівниками Держаудитслужби, результатами проведення судової економічної експертизи).

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку полягають у формуванні типового переліку обставин, що підлягають встановленню, у кримінальних провадженнях за фактами, пов'язаними із внесення неправдивих відомостей до електронної системи охорони здоров'я щодо надання медичних послуг пацієнтам, як складової системи доказування на стадії досудового розслідування. На тлі криміналістичних класифікацій обставин, що підлягають встановленню, сформованими науковцями, в окресленій тематиці важливо розуміння потреб сьогодення під впливом реформаційних процесів галузі охорони здоров'я, її цифровізації. Тому обставини, що підлягають встановленню, повинні містити відомості про медичну інформаційну систему, якою користується медичний заклад; рівень особистого доступу працівника медичного закладу до електронної системи охорони здоров'я; обсяги медичних послуг, механізм оплати та розрахунку за надані послуги за тощо.

Список літератури:

1. Антошак А. Р. Обставини, що підлягають встановленню під час розслідування привласнення, розтрати або заволодіння майном, шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2016. Вип. 38 (2). С. 95–98.
2. Благута Р. І., Гарасимів О. І., Дуфенюк О. М. та ін. Криміналістика : підручник / за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 3-тє вид., переробл. та доповн. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.
3. Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2024 році : постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 № 1394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1394-2023-%D0%BF#Text>
4. Деякі питання електронної системи охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України № 411 від 25.04.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text>
5. Доліновський Ю. С. Особливості виявлення та розслідування злочинів, що вчиняються під час здійснення публічних закупівель у сфері охорони здоров'я : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Львів, 2018. 258 с.
6. Колесниченко А. Н. Принципи методики розслідування злочинів. *Криміналістика та судова експертиза.* 1979. Вип. 18. С. 62–68
7. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25–26, ст.131. Редакція від 06.11.2022 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
8. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9–10, № 11–12, № 13, ст.88. Редакція від 11.12.2022 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
9. Методика розрахунку тарифів: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.12.2019 № 2559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1270-19#Text>
10. Азаров Д. С., Гришук В. К., Савченко А. В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. Київ, 2016. С. 436.
11. Офіс Генерального прокурора. Про кримінальні правопорушення, вчинені на підприємствах, в установах, організаціях, за видами економічної діяльності. URL: <https://gp.gov.ua/>
12. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленум Верховного Суду України від 06.11.2009 № 10 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#top>
13. Пчеліна О. В. Теоретичні засади формування та реалізації методики розслідування злочинів у сфері службової діяльності: дис. докт. юрид. наук: 12.00.09. ХНУВС. Харків. 2017. 571 с.

14. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

15. Філіпенко Н. Є., Лукашевич С. Ю. Інформаційні методики дослідження кримінальних правопорушень, вчинених з використанням технологій штучного інтелекту. *Наукові перспективи*. 2023. Випуск 11(41). С. 1084–1096.

16. Хамініч С. Ю. Імперативи економічної безпеки у сучасному світі: стратегії і загрози *Вісник ДНДІСЕ Міністерства юстиції України. Економічні науки*. 2024. Випуск 1 (09). С. 46–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-1834/2024-09.6>

17. Харкевич Ю. І. Криміналістична методика розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із державним фінансуванням галузі охорони здоров'я в умовах пандемії: дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. Національна академія внутрішніх справ, Київ, 2024. С. 213.

References:

1. Antoshchak A. R. (2016) Circumstances to be established during the investigation of misappropriation, embezzlement or seizure of property by abuse of office by an official. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law*. is 38 (2). pp. 95–98. (in Ukrainian)

2. Blahuta R. I., Garasymiv O. I., Dufeniuk O. M., et al. (2016) *Criminalistics: a textbook*. Lviv State University of Internal Affairs, 948 p. (in Ukrainian)

3. Some issues of implementation of the programme of state guarantees of medical care for the population in 2024: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 22.12.2023 No. 1394. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1394-2023-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)

4. Some issues of the electronic healthcare system: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 411 of 25.04.2018 Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-2018-%D0%BF#Text> (in Ukrainian)

5. Dolinovskiy Y. S. (2018) Peculiarities of detection and investigation of crimes committed during public procurement in the field of healthcare: PhD in Law: 12.00.09. Lviv. 258 p. (in Ukrainian)

6. Kolesnichenko A. N. (1979) Principles of the methodology of crime investigation. *Criminalistics and forensic examination*. issue 18. pp. 62–68. (in Ukrainian)

7. Criminal Code of Ukraine. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR), 2001, No. 25–26, p. 131. Edition of 06.11.2022 No. 2341-III. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (in Ukrainian)

8. Criminal Procedure Code of Ukraine. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VRU), 2013, No. 9–10, No. 11–12, No. 13, Art. 88. Edition of 11.12.2022 No. 4651-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (in Ukrainian)

9. Methodology for calculating tariffs: Order of the Ministry of Health of Ukraine of 19.12.2019 No. 2559. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1270-19#Text>

10. Azarov D. S., Hryshchuk V. K., Savchenko A. V. et al. (2016) Scientific and practical commentary on the Criminal Code of Ukraine. Kyiv, p. 436. (in Ukrainian)

11. Office of the Prosecutor General. On Criminal Offences Committed at Enterprises, Institutions, Organisations, by Type of Economic Activity. Available at: <https://gp.gov.ua/> (in Ukrainian)

12. On judicial practice in cases of crimes against property: Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine of 06.11.2009 No. 10 Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#top> (in Ukrainian)

13. Pchelina O. V. (2017) Theoretical principles of formation and implementation of the methodology of investigation of crimes in the sphere of official activity: PhD thesis: 12.00.09. Kharkiv: KHNU, p. 571. (in Ukrainian)

14. Government portal. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/> (in Ukrainian)

15. Filippenko N. E., Lukashevych S. (2023) Information methods for the study of criminal offences committed using artificial intelligence technologies. *Scientific Perspectives*. is. 11 (41). Kyiv. No. 1(7), pp. 1084 Available at 1096. (in Ukrainian)

16. Khaminich S. Y. (2024). Imperatives of economic security in the modern world: strategies and threats Bulletin of the State Research Institute of Forensic Expertise of the Ministry of Justice of Ukraine. *Economic Sciences*. issue 1 (09), pp. 46–55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-1834/2024-09.6> (in Ukrainian)

17. Kharkevych Y. I. (2024) Criminalistics methodology for investigating criminal offences related to public funding of the healthcare sector in a pandemic: dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in speciality 081 – Law. National Academy of Internal Affairs, Kyiv, p. 213. (in Ukrainian)